

Bij deze COURANT wordt een BIJVOEGSEL gratis uitgegeven.

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen ontvangen hebbende eene missive van de Stedelijke Commissie van Geneeskundig Toezicht in deze Stad, van den 12 dezer, daarbij, onder anderen, de aandacht van Burgemeester en Wethouders vestigende op het tot dus verre plaats gehad hebbende gebruik, om het huis, alwaar iemand overleden is, nog eenige weken lang gesloten te houden;

Overwegende, dat dit gebruik aan den eenen kant geen nut heeft en aan den anderen kant niet alleen zeer geschikt is, om eene droefgeestige gemoedsgesteldheid onder de nabijwende bewoners van het sterfhuis te onderhouden, maar ook hinder toebrengt aan de behoorlijke luchtiging en zuivering der woningen, 't welk vooral nadeelig is, wanneer daarin zieken aanwezig zijn, zoo als tegenwoordig veelal het geval is;

Hebben het noodig geoordeeld, de Ingezetenen door deze aandachtig te maken op het onnoodige en nadeelige van het voorsz. gebruik, met aanbeveling tevens, om zich daaraan in het vervolg, althans voor zoo lang de thans heerschende ziekte alhier regeert, niet meer te houden en om in tegendeel derzelver woningen, terstond na den dag der daaruit plaats gehad hebbende ter aarde bestelling, wederom, als gewoonlijk, te openen.

En opdat deze kome ter kennis van een ieder, zal dezelve in de Groninger Courant geplaatst en aangeslagen worden, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 16 October 1826.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

U I T N O O D I G I N G.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen vernomen hebbende, dat sommige Patiënten, door eene verkeerde schaamte gedreven, bij hunne intrede in het Ziekenhuis hunnen naam verzwijgen en eenen valschen opgeven;

Overwegende, dat het natuurlijk gevolg daarvan is, dat niet alleen in de Registers van het Ziekenhuis eene verkeerde aantekening gedaan wordt, maar dat ook, in geval van overlijden, aan het Bureau van den Burgerlijken Stand eene verkeerde aangifte geschiedt, waaruit nog na vele jaren de grootste verwarringen en onzekerheden geboren kunnen worden;

Hebben goedgevonden en verstaan, de Praktiserende Geneesheeren in deze Stad bij dezen uit te noodigen, om op de briefjes, die zij ter opnemng in het Ziekenhuis afgeven, niet alleen den naam van den zieke, maar ook de roode letter en het nummer van zijne Woning daarop aan te teekenen.

Gedaan op het Raadhuis in Groningen, den 16 October 1826.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

De COMMISSIE tot ondersteuning van de ten gevolge der heerschende ziekte in deze Stad, onvermogen en door gene Diakonie bedield wordende Personen en Huisgezinnen, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de Sub-Commissie, belast met de overneming der Billetten van aanvraag tot onderstand, voor het laatst, te dien einde nog zal vaceren op het Ommelanders-huis, op Woensdagden 25sten en Zaterdag den 28 dezer, des namiddags van 3 tot 5 uren. De Personen, die zich nog niet hebben aangegeven en wenschten mogten in voormelden onderstand te deelen, worden alzoo voor het laatst opgeroepen, om zich vóór dien tijd, bij de respectieve Wijkmeesters aan te geven.

Groningen, den 23 October 1826.

Namens de Commissie voorn.: M. B. U S C H, Voorzitter.

Op last van dezelve: H. NIENHUIS, l. Secret.

De *Amsterdamsche Commissie* voor hulpbehoevende zieke Landgenooten in Groningen, Vriesland en waar het vereischt wordt, noodigt bij deze uit alle zoodanige Commissien, welke zich in Groningen, Vriesland, Overijssel en elders, ter verzorging van zieken, hebben gevestigd en zouden verlangen eenige ondersteuning te bekomen, om aan dezelve hare onderscheidene behoeften te doen kennen, ten einde daarin, voor zoo verre de middelen der in het hoofde dezer gemelde Commissie zulks zullen toelaten, te helpen voorzien.

Amsterdam, den 20 October 1826.

De Commissie voornemend: C. W. WESTERBAEN, President.

Ter ordonnantie van dezelve: W. P. VAN IDDEKINGE.

D U I T S C H L A N D EN A A N G R E N Z E N D E R I J K E N.

Van de NEDER-ELVE den 17 October.

De berichten uit Moscow, tot den 29 September, maken geen verder gewag van krijgsverrigingen op de grenzen van Perzië. Terwijl de generaal *Madloff* de vijandelijke magt te gemoet trok en versloeg, was de generaal *Jermoleff* ijverig bezig met het vereenigen zijner hoofdmagt in den omtrek van Tiflis. Men rekende de magt, over welke *Abbas Mirza* konde beschikken, op 30 à 40,000 man.

HAMBURG den 17 October.

Men verneemt uit Moscow, dat het feest, hetwelk de binnengewone Britsche gezant, de vermogende hertog van *Devonshire*, ter gelegenheid der kroonijng heeft gegeven, en hetwelk de Keizer en Keizerin met hunne tegenwoordigheid hebben vereerd, al de overige in uitgezochte praecht heeft overtroffen. Zestien tafels zijn vijfmalen achtereen voor 600 personen nieuw gedekt en telken reize verschildend versierd; de waarde van het zilveren servies des hertogs, bij die gelegenheid ten toon gespreid, wordt op een miljoen zilveren roebels geschat.

— Z. M. de Koning van Zweden heeft, op de bekoemde ongunstige berichten, wegens het bedrag van den oogst, den invoer van haver vijfgesteld, het inkomend regt op de gerst en de erwten aanmerkelijk vermindert, en bevolen, dat bij de aangave geen onderscheid zal worden gemaakt tusschen Zweedsche en vreemde vlaggen. — In den omtrek van Reval, in Lijfland, heerscht de yeepest en beklage men zich over schaarschheid van leefgoet.

FRANKFORT den 17 October.

Bij eene ordonnantie van den Koning van Saksen, van den 20 September, is het aan alle jonge lieden beneden de 21 jaren verboden, in den echt te treden. De overtreders zullen eene boete betalen, doch de huwelijken zullen wettig zijn.

— Volgens berichten uit Odessa, van den 2 dezer, had men daar tijdingen uit Konstantinopel tot den 23 September. Alstoen was nog niets ten aanzien van het Russische ultimatum beslist, ten minste had de reis-effendi nog geen officieel antwoord gegeven. Dan, vermits de tijd naderde, waarop de Porte eene stellige verklaring moest doen, (welke waarschijnlijk toestemmend zal wezen,) had de Russische zaakgelastigde, om nog meer aandrang te bevorderen, den dag van zijn vertrek, in geval van een onvoldoend antwoord, bepaald en daartoe de noodige voorbereidselen gemaakt.

Van den 13den. Heden is er een courier van Weenen aangekomen, en men heeft er vervolgens verscheidene afgezonden. Het gerucht loopt, dat de Porte het Russische ultimatum heeft aangenomen. Zeker is het, dat de metalenken ongeveer 2 pct. zijn gerezen.

— Het Oostenrijksch dagblad van Triest meldt uit Messina, dat den 15 September aldaar de Engelsche schooner *Eenhoorn* is binnengekomen, met lord *Cochrane* aan boord; dan de regering had hem doen aanzeggen, zich te verwijderen. Hierop was hij den 18 September afgezeild en door een Siciliaansch oorlogschip tot in volle zee begeleid geworden.

— Uit Triest wordt den 9 dezer geschreven, dat aldaar een scheepskapitein in negen dagen van Tschesme is aangekomen, die verhaalt, dat hij bij kaap Matapan door eene Grieksche brik, doch zonder overlast, is onderzocht geworden.

— De Kapitein-pacha lag nog steeds bij Mitilene, ofschoon hij zeilree was, en de Grieksche schepen kruisten in de wateren van Samos. Den 11 September was bij Mitilene een derde gevecht tusschen de wederzijdsche vlooten voorgevallen, waarbij de Grieken vier branders tegen een Turksch fregat hadden afgezonden, hetwelk wel vuur had gevat, doch weder gebluscht was. — De

gemelde kapitein vernam zoo wel te Tschesme, als van den bevelhebber der Grieksche brik, dat te Napoli-di-Romanie een groot stoomschip was aangekomen. — De Oostenrijksche vlootvoogd *Pastucci* had, op zijne terugvaart van Napoli-di-Romanie naar Smirna, op Naxia 100 soldaten aan land gezet, en de primaten van dit eiland genoodzaakt hem 3000 daalders, voor opgebragte en verkochte prijzen, te betalen.

F R A N K R I J K.

PARIS den 17 October.

Bergsteren heeft de Nederlandsche en heden heeft de Russische gezant den Engelschen minister, den heer *Canning*, onthaald. Kort geleden moet die minister een langdurig gesprek hebben gehouden met den bekenden gedeputeerde *Casimir Perrier*, en daardoor het vertrouwen der Monarchalen geenszins hebben herwonnen.

— Zijne Majesteit heeft een bijzonder gehoor gegeven aan den graaf *de Celles*, ambassadeur van het hof der Nederlanden bij den Heiligen Stoel.

— De jonge hertog van Bourdeaux is heden van onder de zorgen van mevrouw *de Goutant*, welke ter belooning den titel van hertogin bekomen heeft, overgegaan onder het opzigt van hoogstedszelfs gouverneur, den hertog *de Rivière*.

— Te Brest is weder eene botsing geweest tusschen de beide hoofdpartijen, die ons Koningrijk verdeelen. De missionarissen waren in die stad verschenen, en hierop heeft het publiek herhaalde malen in den schouwburg de vertooning van den *Tartuffe* gevorderd. De overheid heeft daarin niet willen toestemmen, en eindelijk is het, den 8sten, in de toneelzaal tot zulke wanorden gekomen, dat men noodig geoordeeld heeft, dezelve met hulp der gewapende magt te doen ontruimen.

— Men heeft thans vrij echte berigten uit Madrid, volgens welke Koning *Ferdinand* eindelijk besloten heeft, om aan den heer *de Casa-Flores*, zijnen gevolmagtigde te Lissabon, nieuwe instructien te zenden, en daarbij dien minister te autoriseren, om het nieuwe Portugesche gouvernement te erkennen. Tevens moet den graaf *de Silveira*, die naar Madrid gekomen was, om het hof van Spanje tot oorlog tegen het constitutioneel gouvernement van Portugal aan te zetten, ten gevolge der dringende nota's van het korps diplomatique, bevolen zijn, om zich onverwijld van daar te verwijderen.

— Tusschen Spanje en Portugal is men thans overeengekomen, dat over en weder de deserteurs kunnen ontvangen, maar de wapenrustingen en paarden moeten uitgeleverd worden.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL den 19 October.

Gisteren avond is Hare Majesteit de Koningin hier aangekomen. Hunne Koninklijke Hoogheden de keurvorstin van Hesse en de Prinses, hare dochter, worden heden verwacht.

— De schade, door de ramp van Ostende, enkel aan partikulieren toegebracht, is opgenomen en zou f 212,000 — 00 bedragen. Volgens eene onzer couranten zou men zekeren persoon, die vermoed wordt de oorzaak er van te zijn, op het spoor gekomen zijn.

L E U D E N den 18 October.

Ds. *A. L. van der Boon Mesch*, theol. doct. en predikant te Leeuwarden, voor de onlangs alhier op zijn wel eerw. uitgebragte beroeping beoefdelijk bedankt hebbende, zoo heeft de kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente op heden wederom gemaakt het volgende twaalfal van predikanten: dd. *H. J. Tol*, theol. doct. te Kampen; *W. N. Munting*, te Hoorn; *M. van Meteren*, te Amersfoort; *A. Verweij Jr.*, te Lochem; *S. G. Jorissen*, te Zierikzee; *H. J. Schippers*, te Middelarnis; *A. Verwijs*, te Deventer; *I. Sannes*, te Veendam; *J. Corstius*, te Enkhuizen; *J. van der Feltz*, te Katwijk aan den Rijn; *J. G. H. Sandbrink*, te Driebergen, en *J. M. Broekhoff*, te Heino. En daaruit op het zestel geplaatst: dd. *Tol*, *Munting*, *Schippers*, *Sannes*, *Jorissen* en *Broekhoff*.

AMSTERDAM den 18 October.

De stoomboot *Willem de Eerste*, toebehoorende aan de *Amsterdamsche Stoomboot-Maatschappij*, en bestemd voor de Vaart van deze Stad op Hamburg, en vice versa, heeft heden eenen eersten proefstog op het IJ gedaan, met het gunstigste gevolg.

ARHEM den 18 October.

Den 12 dezer is in het schependom dezer stad, aan den Amsterdamschen weg, een klein huis afgebrand. De vrouw van het huis is daarbij ongelukkiglijk omgekomen; terwijl het den man slechts is gelukt, heerlijk gewond de vlammen te ontvlugten. Niets van hetgeen zich in het huis bevond heeft kunnen gered worden.

L E E U W A R D E N den 19 October.

De op heden ingekomene berigten van vele plaatsen in deze provincie zijn, ten aanzien der heerschende ziekte, niet gunstiger; op vele der ergste dorpen wordt het getal overledenen minder, doch dat van de zieken neemt niet af, en de herstellenden storten meerendeels op nieuw in.

G R O N I N G E N den 23 October.

Bij den heer Gouverneur dezer provincie zijn van heeren Burgemeester en Wethouders der stad Vlaardingen ontvangen twee-honderd veertig gulden, zijnde een gedeelte van het bedrag eener algemeene inzameling van penningen, ten voordeele der noodlijdenden, ten gevolge der heerschende ziekten, in de stad Vlaardingen, en in de gemeenten Vlaardinger Ambacht en Zouteveen geschied, zijnde de heer Gouverneur door heeren Burgemeester en Wethouders der stad Vlaardingen verzocht, om van dat geld het meest nuttig gebruik te willen maken, ter ondersteuning van hulpbehoevenden, vooral ter platten lande van dit gewest.

— Gisteren morgen is alhier, in den hoogen ouderdom van 100 jaren en 10 maanden, overleden *Salomon Mozes van der Ryf*, van de Israëlitische Godsdienst, hebbende tot het laatste zijns levens het volle verstand en vermogen genoten.

— Te Middelburg is, van 28 September tot 14 October, tot ondersteuning van zoodanige personen of huisgezinnen, welke, ten gevolge der heerschende ziekte in de stad Groningen, onvermogen zijn en door gene diakonie bedield worden, ingezameld de aanzienlijke som van f 1769 — 07, waaronder eene gift van f 400 — 00.

Aankomst en vertrek van Schepen.

Te St. Petersburg lag den 7 October B. zeilklaar: kapit. *Harm Geerts Jonker*, voerende het kofschip *Hendriena Johanna*, gedestineerd naar Amsterdam.

*. Heden in den vroegen morgen is, op deszelfs Buitenverblijf *Gravel Lankum*, zacht en kalm ontslapen mijn hartelijk geliefde Echtgenoot PIETER RODENHUIS, in den ouderdom van ruim 50 jaren; — eene kracht uitputtende Zenuwziekte, waaronder hij 12 dagen leed, sneed zijnen diebaren levensdraad af; — circa 17 jaren waren wij in eenen gelukkigen echt vereenigd; — met de twee Zonen, die hij mij daaraan naliet, met zijne eenige, uit een vorig huwelijk overgelevene Dochter, met zamen grijsen Vader en met zamen hem hoogachtende Broeders en Zusters, die 25 eeuwig verlies met hartstatten beweenende, vertrouwd ik tevens, dat het groot aantal zijner Vrienden, die hem in zijne onvermoeide werkzaamheid ten nutte der Maatschappij, zoo in zijne bijzondere betrekkingen, als in die van zinnen uitgebreid handelen, onder de firma van *Barend Visser en Zoon*, gekend hebben, de zwarte van dezen treffenden slag levendig besellen zullen, en zonder daarvan, tot voorkoming van nieuwen schokken, schriftelijke verzekeringen te behoeven, heide ik mij ten volle van te deelnemende hulde hunner harten overtuigd, waarin zijne nagedachtenis ook zeker in zegening blijven zal; terwijl ik onder deze harde en donkere beproeving, met Christelijke onderworpenheid, het aanbiddelijk Godsbestuur wensch te eerbiedigen.

Harlingen

MARGARETHA HENDRIKA MENTES,

den 10 October 1826. Weduwe PIETER RODENHUIS.

Op den 13 October 1826 overleed te Groningen, de W. E. de zoon ge- leerde heer *LUCAS BECKERING*, *Medicijn Doctor*, in den ouderdom van 59 jaar 9 maanden.

•• Het behaagde den Albestuurder, heden door den dood van mij weg te nemen mijnen hartelijk geliefden Echgenoot, den Heer PIETER ROELFZEMA, in leven *Wethouder dezer Stad*, in den gezegenden ouderdom van 81 jaren en 9 maanden, na eene gelukkige huwelijks-vereëning van bijna 37 jaren. Allen, die den overledene in zijn opregt en menschlievend karakter gekend hebben, zullen in mijne regtmatige droefheid over dit mijn verlies gaarne deel nemen.

Groningen den 19 October 1826. A. TEN OEVER, Weduwe ROELFZEMA.
•• Groningen den 19 October 1826. Op heden overleed alhier de Wel Edede Juffer GEERTRUIDA MENSINGA, na aanhoudende sukkeling en daarbij komende Koortsen, in den ouderdom van bijna 71 jaren. Dienende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

•• Heden avond, omstreeks 6 uren, is overleden onze waarde Vader HOOLTE ROELFS MEURSING, in den ouderdom van bijna 84 jaren. Dienende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Hoogeveen den 19 October 1826. WICHGER H. MEURSING, namens mijne Zuster en mijn' aangehuwden Broeder.
•• Groningen den 20 October 1826. Heden overleed alhier, tot onze en onzer Kinderen bittere droefheid, in den ouderdom van 76 jaren en eenige dagen, onze waarde Moeder, Vrouwe ANNE WILLEMINE VAN IDEKINGE, Weduwe van den Heer GERARD REGNIER GERLACIUS, in leven *Ontvanger-Generaal van de Provincie Stad en Lande*.

O. VAN SWINDEREN.
Q. J. J. GERLACIUS.
•• Heden morgen te 5 uren overleed alhier HARMANNUS H. SPANJER, oud *Schoolonderwijzer en Voorzanger in de Nieuwe Kerk*; hij stierf aan een langzaam verval van krachten, in den hoogen ouderdom van bijna 82 jaren, en overleefde zijne echtgenoot slechts 26 uren.

Groningen den 20 October 1826. G. S. SIBINGA, C. DE HAAS, *Exécuteurs Testamentair*.

•• Na eene ongesteldheid van 14 dagen, behaagde het den almachtigen God, heden middag circa 12½ uur door den dood tot zich te roepen ons lief en eenigst Zoonje NICOLAAS, in den jeugdigen ouderdom van 11 maanden en 8 dagen. Allertreffendst is voor ons dit verlies; echter wenschen wij in Hem te berusten, die geene rekenschap geeft van Zijne daden.

Groningen den 20 October 1826. E. F. A. ROST, M. ROST, geb. VAN DIJKEN, *Koopman in de Oude Ebbingestraat*.

•• Heden morgen, omstreeks zes uren, overleed, in den ouderdom van vijf jaren en bijna negen maanden, ons veel geliefd jongste Dochtertje ELISABET; dienende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Groningen den 21 October 1826. R. SCHELTENS, Goud- en Zilvermid in de Steentilstraat. B. D. SCHELTENS, geb. HUIZINGA.

•• Heden namiddag, omstreeks 3½ uur, werd mijn hart op het diepst getroffen, door het overlijden van mijnen geliefden Echgenoot HARM A. VAN BRAAM, na eene afmattende ziekte van bijna 7 weken. De overledene deelde 61 jaren en bijna 8 maanden in 's werelds voor- en tegenspoeden, en van die jaren mogt ik ruim 25 met hem in eene gelukkige echtverbintenis doorbrengen.

Groningen den 21 October 1826. A. P. KLIPHUIS, Wedw. H. A. VAN BRAAM.

NB. De AFFAIRE zal door de Wedw. worden voortgezet, waartoe zij ten vriendelijkste een ieders gunst verzoekt.

•• Groningen den 21 October 1826. Heden overleed alhier, na eene kortstondige ziekte, de Wel Edede Geborene Heer JOHANNES JOSEPHUS DRAPER, in den ouderdom van 43 jaren.

•• Op heden is alhier overleden de Heer JAN REINDER OORTSEMA, in den gezegenden ouderdom van 89 jaren en eenige dagen. Hij was, om zijn schrandere doorzicht en zijne deugden, geacht en bemind bij zijne vrienden en allen, die den waardigen Man gekend hebben, terwijl zijne nagedachtenis bij de armen en behoeftigen, welken hij ten vriend en weldoener verstrekte, in dankbaar aandenken zal blijven.

Van dit sterfgeval geven wij door deze kennis aan Vrienden en Bekenden van den overledene, zoo in als buiten de Stad.

Groningen den 22 October 1826. D. P. BRAUWER, T. A. TEN BERGE, R. LOHMAN.

•• Groningen den 22 October 1826. Heden overleed alhier, in den jeugdigen ouderdom van drie-en-twintig jaren en tien maanden, de Hoog Wel Geborene Jonkvrouwe JEANNE EMILIE VAN PANHUIJS.

•• Heden, in den vroegen morgen, werden onze harten diep getroffen, door het overlijden van ons Dochtertje, genaamd STIJNTJE. Wij mogten slechts ongeveer 6 maanden ons in haar bezit verheugen.

Groningen den 22 October 1826. E. DOMMERING, A. DOMMERING, geb. MIEDENDORP.

•• Heden morgen te 7 uren overleed, na eene ziekte van 8 dagen, mijn geliefde Man JOHANNES DE JONGE, in het 66ste jaar zijnes ouderdoms, mij nalatende 4 Kinderen en een' aangehuwden Zoon. Met diepen weemoed betreurt ik, zelf op het ziekbed ter nedergelegd, dit voor mij en mijne Kinderen zoo smartelijk verlies.

Groningen den 22 October 1826. TRIJNTJE JACOBS, Wedw. J. DE JONGE.

•• Daar onze harten nog diep getroffen waren over het verlies van een' onzer lievelingen en dat van mijnen waarden Vader, zoo werd ik heden op het onverwacht weder in diepen rouw gedompeld, daar het den Almachtigen en Algoeden behaagde, van mijne zijde weg te nemen mijne onvergetelijke en dierbare Echgenoot JANTJE ROOS, in den ouderdom van ruim een-en-veertig jaren, na eene allergeenoeijlikste echtereëning van ruim tien jaren. Wat ik en onze vijf hulpbehoevende Kinderen in haar verliezen, waarvan het jongste nauwelijks een jaar bereikt heeft, kan ieder welgeplaatst hart licht besciften. — Bitterlijk weenen met mij hare oude Moeder, onze Broeders en Zusters en allen, die haar van nabij kenden, in de zotte hoop, dat de God der liefde onze bede hoore en ons sterke in deze voor ons zoo treurige omstandigheden — en ons eens daar hereenige, waar geene droefheid meer zijn zal. —

Men houde deze mede voor kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Groningen den 22 October 1826. G. DEELMAN, Wz., *Kock- en Bankethouder*.

•• Het heeft den Heer van leven en dood behaagd, heden nacht te 12 uren, een einde te maken aan het dierbaar leven van onze waardige Moeder AALTJE SCHIERBEEK, Wedw. JACOB REINDERS, in den ouderdom van 70 jaren en 7 maanden. Hoe wel dankbaar voor het voorregt, dat wij de overledene tot zulk een' vergevorderden ouderdom mogten bezitten, brengen wij ons verlies echter met weemoedige harten ter kennis van onze Vrienden en Bekenden, met verzoek van rouwbeklag verschoond te blijven.

Groningen den 23 October 1826. J. REINDERS, Jz., namens Broeders en Zusters.

•• Al degenen, welke iets te vorderen hebben van, of schuldig zijn aan de Nalatenschap van wijlen ALBERT JACOBS DOORENBOS en Vrouw, overleden te Groningen, worden verzocht, vóór den eersten November hiervan opgave of betaling te doen aan

J. J. DOORENBOS, bij de Kijk-in 't Jats-boog.

•• NB. Er worden VERMIST, sedert de KERMIS te ZUIDLAREN: Zwart-Bont van Haar, hebbende een *Stip* op het *Regter Oog*, gemerkt met eene in het Haar gesneden *I* op den *Regter* boeg; de andere is mees-tendeels Zwart en ook gemerkt met eene *I* op de *Regter* boeg. Die dezelven weder te regt brengt, of er aanwijs van geeft aan den ondergeteekende te Zuid-luck, zal wel beloond worden.

J. BUREMA.
•• NB. Sedert laatstleden ZUIDLAARDER MARKT zijn bij den ondergeteekende GEBORGEN: TWEE TWEEDE of DERDE KALFS KOEIJEN, zijnde de een' eene Zwart met vier *wike Beenen* en een' halven *witten Staart*; de andere eene Zwart-Bont. Die van dezelven vermeent Eigenaar te zijn, vervoegte zich met de noodige bewijzen bij OOMKE GERRITS MULDIR, in de kleine Harkstede.

•• Mr. E. VAN EERDE, Advocaat en Notaris, residende te Groningen is voornemens, op Woensdag den 25 October 1826, des avonds te 7 uren, te huize van den Logementhouder J. A. BALSING, in den *Loosdrecht*, aan de Groot Markt, te Groningen, publiek, op Strijkgelds-Condition, te Koop te pre-seateren:

Eene aanzienlijke HEEREN BEHUUZING, met twee Bovenwoningen en een Kelder, benevens STAL en KOETSHUIS, welke alles afzonderlijk kan Verhuurd worden, staande in de Oude Boteringestraat, op den hoek van de Broer-straat te Groningen, geteekend letter K, no. 79 rood, aan den Heer Mr. J. R. MODDERMAN te eigendom toebehoorende.

Gemeelde Behuizing kan daags bevorens en op den dag van Verkoop, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren, bezigtigd worden, en de Conditionen van Verkoop zullen drie dagen bevorens, ten huize van Verkoop ten Kantore van den Notaris, ter lezing liggen.

Mr. E. VAN EERDE, Advocaat en Notaris.

Op MORGEN, WOENSDAG den 25 October,

des namiddags te 2 uren, zal, in het Antoni Gasthuis, bij Ooster-poort, op het Rademarkt, publiek Verkocht worden: allerhande MOBILIA, bestaande in KABINETTEN, BEDDEN met derzelver TOEBEHOOREN, STOELLEN, TAFELS, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN; voorts VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, bestaande in JAPONS, ROOKKEN, JAKKEN, LINNENGOED en meer andere GOEDEREN.

•• Op DONDERDAG en VRIJDAG, den 26 en 27 October 1826, zullen door de ASSOCIATIE van den oud-Wethouder H. BRAAM en CONS., voor de Bovenwoning van Mr. J. R. MODDERMAN, in de Broer-straat, publiek worden Verkocht: aanzienlijke HUISMEUBELLEN, bestaande in KABINETTEN, SCHAFFELTAFELS, een grootte ronde TAFEL, TREKTAFFELS, SPEEL- en andere TAFELS, een PENDULE, twee KOLOMMEN, een SPIEGELTAFELTJE, BOEKENKASTEN, een KANAPÉ, LEDEKANTEN met BEHANG, STOELLEN met Zwarte en Matten Zitringen, TAPIJTEN, KACCHELS, waaronder een groot Kookkagchel, een KLOKLANTAREN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, KOPER, TIN, GLAS-, AARD- en VAATWERK, GROENE en WITTE STAATSIEGORDIJNEN, BEDDEGOED, enz.

Welke Goederen kunnen worden gezien ten huize van Verkoop, op Dinsdag en Woensdag, den 24 en 25 October 1826, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren.

•• NB. UIT DE HAND TE KOOP: eene BEHUUZING, geteekend rood letter M, no. 50, staande ten Westen in de Nieuwe Boteringestraat, tegen over de Nieuwe Kerk. Te bevrigen bij den ondergeteekende, *Cipier op Der A-poort*.

G. PEULINGA.

•• UIT DE HAND TE HUUR

TWEE BEHUUZINGEN, zijnde 2 *Koemelkerijen*, gelegen buiten Krane-poort aan de Stads Gracht, het *Zwijn-Paradijs* genaamd. Te bevrigen ter gemeelde Behuizing of bij den *Deurwaarder* J. S. VAN AMESFOORT, op den Karolie-weg letter T, no. 60 V, te Groningen.

•• NB. JAN ABELS en Vrouw, te Blijham, zijn voornemens uit de hand te Verhuuren: deszelfs BOERENPLAATS, groot plus minus 40 Bunders, staande en gelegen te *Friescheloo*, kunnende worden aanvaard op aanstaande Mei 1827. Wie hiervan gading maakt, kan bovengenoemde ten hinnen huize er over spreken.

•• De ondergeteekende, door de STEDELIJKE REGERING aangesteld tot SCHOOLHOUDER in deze Stad, beveelt zich als zoodanig in ieders gunst en berigt, dat zij, die hem wenschen te spreken, zich kunnen vervoegen ten huize van J. HUIZENGA, *Mantelverhuurder* in de Folkingerstraat.

J. C. WINTERWERP.
•• De ondergeteekende berigt aan zijne geëerde Stadgenooten, dat hij voornemens is het LEEDAANZEGGEN en BEKENDMAKEN van heden aan te willen beginnen, zoo beveelt hij zich als zoodanig in het gunstig aandenken van dezelve, belovende eene goede behandeling.

Groningen W. KOLMAN, *Koopman*, den 23 October 1826. wonende op den hoek van de Ooster- en Poole-straten.

•• De ondergeteekende berigt bij dezen, dat hij de NEGOTIE IN GLAS en VEREWAREN continueert in dezelfde Behuizing, in de Heerestraat, alwaar meer dan 30 jaren de Affaire door zijne Ouders, en laatstelijk door wijlen zijnen Broeder H. W. SIKKENS, is uitgeoefend.

Onder belofte van eene even goede behandeling, als men te voren aan gemeld huis heeft ondervonden, recomandeert hij zich in de gunst van een ieder en in het bijzonder van de vroegere begunstigers.

Groningen G. W. SIKKEN S. den 19 October 1826.

•• J. VINCENT, *Koopman in de Heerestraat, berigt*

heeft een groot assortiment GEWAST LEDER, het publiek, dat hij ontvange voor Dames, die Waterdicht zijn, als ook MAROKIJNE, DUBBELE EVERLESSCHE SCHOENEN, LAARSJES voor Dames, PANTOFFELS en alle soorten van KINDER-SCHOENEN. — Bij denzelven is ook te bekomen: AMSTERDAMSCH WIT PRINSESSE-BIER, a 20 centen de Kruik; alsmede BRABANDSCHE BIEREN, a 25 centen de Kruik, mits de Kruik weder terug; verzonden de gunst en recomandatie.

•• A. DE VRIES maakt aan het geëerde publiek bekend, dat hij als WAFELBAKKER met zijne KRAAM op de Beestenmarkt staat, en gedurende al dien tijd aldus het WAFELBAKKEN uitoefent, even als in de Kermis, waarom hij zich vriendelijk aanbeveelt aan zijne begunstigers, belovende eene prompte en nette behandeling.

•• Bij de gekwalificeerde Collecteurs S. J. VAN COEVORDEN & ZOON, aan de Vischmarkt te Groningen, zijn te bekomen, voor de TWEEDE KLASSE der 135ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ (die op Maandag den 30 October begint te trekken), HEELE en GEDEELTEN van KOOPLOTEN, volgens *Prijs-Courant*; alsmede in HUUR: een Heel Lot f 9 — 00, Half f 4 — 50, Kwart f 2 — 25 en een Achtste f 1 — 12½. Ten Kantore der dezelven wordt GENERAAL CONTRA-BOEK gehouden van de geheele Loterij.

De gekwalificeerde Collecteurs: S. J. VAN COEVORDEN & ZOON.

•• Bij E. DE BOER & ZOON, gekwalificeerde Collecteurs der KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ, zijn, voor de TWEEDE KLASSE der 135ste LOTERIJ, welke op Maandag den 30 October 1826 begint te trekken, LOTEN in KOOP, volgens *Prijs-Courant*, te bekomen; alsmede in HUUR: een Heel Lot f 9 — 00, Half f 4 — 50, Kwart f 2 — 25 en een Achtste f 1 — 12½.

•• L E E S T H I E R.

•• Iemand de HOUTNEGOTIE geheel of gedeeltelijk verstaande, of een TIJDMERMANS KNECHT, het VUREN en GREENEN HOUTkundig zijnde, goed of redelijk kunnende Lezen, Schrijven en Rekenen en van goede getuigenissen voorzien zijnde, tegen November aanstaande genegen zijnde om bij een HOUTKOOPERS WEDUWE te Lande, als BOEKHOUDER en KOOPLIJS in Dienst te treden, vervoegte zich op heden bij P. J. MONNINGH, *Houtkoop per te Onderdendam*.

•• IEMAND wenschte gaarne zich geplaatst te zien, binnen deze Stad, als BEDIENDE op een KANTOOR, liefst spoedig, daar hij eenigen tijd met de Administratie werkzaam geweest, eenigzins met de Franche Taal bekend is, iemand mogt zijn, die hierop regard zal slaan. Adres, met gefrankte Brieven, bij den DRUKKER DEZER.

•• Men verlangt, in eene Burger Huishouding, eene bekwame KEUKENMEID, KAMERMEID of WERKMEID, tegen eene goede belooning. Adres bij den DRUKKER DEZER.

•• Eene DIENSTMEID, tussen de 30 en 40 jaren oud, van goede getuigenissen voorzien, of te bekomen, haar Werk wel verstaande en goed kunnende Koken, een' DIENST begeerende, tegen November aanstaande, in eene Huishouding van twee oude Lieden, vervoegte zich, om nader onderrigt, bij den DRUKKER DEZER.

•• Er wordt nog gevraagd, tegen November aanstaande, eene KEUKENMEID, van goede getuigenissen voorzien zijnde. Nader informatie hieromtrent te bekomen bij den Koster HAAZE, aan de Nieuwe Kerk.

Te GRONINGEN, bij de ERYEN van de Wedw. A. S. HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. Met autorisatie.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van den 17 October.

Gisteren heeft Zijne Majesteit de Koning de zitting der Staten-Generaal te Brussel geopend. De leden der beide Kamers waren vergaderd onder het presidium van den heer baron *Roell*, als door Zijne Majesteit benoemd tot voorzitter van de Eerste Kamer. Zijne Majesteit werd, vergezeld van Hunne Koninklijke Hoogheden den Prins van Oranje en Prins *Frederik* der Nederlanden, door eene commissie van Hun Ed. Mogenden, bestaande uit de heeren graaf de *Thiennes de Lombize*, de baron *de Keyserberg d'Aldengoor*, *Dotrenge*, van *Jefferden*, *Dijkmeester*, *Fabry-Longré*, de baron *van Lijnden van Hemmen*, *Dedel*, van *Hulthem*, *Coppieters*, *Taintenier*, van *Hees*, de graaf *van der Meere*, van *Wickevoort Crommelin*, van de *Kastele*, *Boddaert*, *Fockema* en van *Doornik*, ter vergadering binnengeleid en opende de zitting met deze aanspraak:

Edel Mogende Heeren!

Het is Mij bijzonder aangenaam, U Ed. Mog. op nieuw te kunnen mededeelen, dat Ik van alle Mogendheden bij voortdurend bewijzen ontvange van welwillende vriendschap. Het daarstellen van overeenkomsten in het belang van den handel en de fabrieken, zoo bijzonder geschikt tot aankweeking der wederkeerig bestaande gevoelens, blijft bestendig het voorwerp Mijner zorgen, gelijk in het algemeen al wat dienen kan tot bevordering en uitbreiding der betrekkingen Mijner onderdanen met alle wereldeelen. Ik voede de hoop, dat er eerslang eene schikking, omtrent de aangelegenheden van den Roomsche-Katholieke Eerdienst, met den Pausselijken Stoel zal kunnen getroffen worden, te welken einde, overeenkomstig het wederzijdsch daartoe te kennen gegeven verlangen, eene nieuwe onderhandeling te Rome staat te worden geopend.

De inwendige gesteldheid des lands geeft, niettegenstaande eenige zeer treurige voorvallen, ook ruime stof tot tevredenheid.

De hevige ziekte, welke sedert eenigen tijd in sommige streken van ons Vaderland heerscht, schijnt hare grootste hoogte te hebben bereikt; men mag dus nu met vertrouwen op het afnemen derzelfde hopen; al wat menschlievendheid en kunst aan de hand geven, om die ramp voor het tegenwoordige te lenigen, en hare verwoestingen voor het toekomstige te beperken, wordt met ijver aangewend.

Een verschrikkelijk onheil heeft de stad Ostende getroffen; deszelfs oorzaak en uitwerkselen worden naauwkeuriglijk onderzocht; doelmatige hulp zal worden geboden, daar, waar de aard en het gewigt der verliezen tot gemoetkoming aanleiding zullen geven.

De verbetering en vermeerdering der groote communicatiën worden gestadig voortgezet; nieuwe en belangrijke gedeelten derzelfde zullen dit jaar geheel worden voltooid, en het vervoer bevorderen, naar en uit streken, welke vele rijke voortbrengselen van landbouw en mijnen opleveren, maar thans nog verstoken zijn van eene gemakkelijke gemeenschap; de ontwikkeling eener werkzame en vruchtbare nijverheid zal daarvan het gevolg kunnen zijn.

De commissie, welke Ik belast had met het onderzoek naar de besté rivier-afleidingen, heeft haren moeilijken arbeid loffelijk volbragt en Mij haar uitgewerkt verslag aangeboden; hetzelfde zal door den druk bekend gemaakt, en alzoo onderworpen worden aan het onderzoek en de beoordeeling van het algemeen; sommige door haar voorgestelde maatregelen, waarvan de nuttigheid bovenvloedig is; doch, bij het nemen van eene eendellige beschikking op geheel dat onderwerp wensch Ik gebruik te kunnen maken van de verdere wetenschappelijke nasporingen, waartoe de bekendmaking van het verslag voorzeker gelegenheid zal geven.

De commissie, aan welke Ik de zorg had opgedragen, om, onder de slagtoffers van den laatsten watersnood, de giften uit te deelen, door de algemeene weldadigheid tot verzachting van die groote ramp bestemd, heeft hare taak waardiglijk vervuld. Het geveerdredig bedrag dier uitdeeling is vrij hoog geweest, dank zij den edelmoedigen bijstand Mijner landgenooten, en den geest van orde en rechtvaardigheid, welke den arbeid der commissie heeft gekenmerkt.

De laatste maanden van het afgelopen jaar hebben, voor alle bronnen van algemeene welvaart, een der moeilijkste tijdvakken opgeleverd; gebrek aan vertrouwen, meer wellicht dan wezenlijk geldgebrek, heeft een noodlottigen invloed uitgeoefend op de handelsbetrekkingen tusschen de onderscheidene natiën; vele voornaamste markten in Europa zijn daardoor geschokt geworden; ook de Nederlanders hebben daarbij geleden, doch die moeilijkheden met eere doorgegaan, en de gevolgen hebben zich in dit Rijk veel minder, dan elders, doen gevoelen.

Landbouw, fabrieken, visscherijen, koophandel en scheepvaart zijn dit jaar over het geheel niet minder voorspoedig, dan in het vorige.

Het openbaar onderwijs voldoet meer en meer aan de verschillende behoeften der maatschappij; de behoeftige volksklasse kan hetzelfde bijna overal kosteloos genieten.

Men is in eenige steden, met goed gevolg, begonnen aan den arbeidsman een bijzonder onderrigt te geven, met het oogmerk, om zijne beoefenende kennis te vermeerderen.

De in vorige jaren genomene maatregelen, wegens het onderrigt in de oude talen en bijzondere takken van het hooger onderwijs, hebben geheel aan de verwachting beantwoord; zij zullen met ernst en volharding gehandhaafd worden.

De grondwettelijke instelling der schutterijen zal in uwe tegenwoordige zitting kunnen geregeld worden; men heeft getracht, daarbij het gewigtig belang der verdediging van het vaderland te vereenigen met de huishoudelijke pligten en het gerijf der ingezetenen.

Onze buitenlandsche bezittingen houden Mijne bijzondere aandacht gevestigd.

Mijn Verteenwoordiger in Oost-Indië is met ijver werkzaam in het beramen der maatregelen, welke tot bereiking van het belangrijk doel zijner zending strekken kunnen; de rust aldaar is nog niet geheel hersteld, maar door het aanzienlijk getal krijgsvolk, hetwelk, ter versterking van de Indische gewapende magt, sedert eenen geruimen tijd, van hier is, en bij voortdurend wordt uitgezonden, zal, wordt die magt met beleid aangevoerd, de opstand weldra beteugeld zijn, en de ontwikkeling van zoo veel krachten zal gewis klem bijzetten aan den zachteren geest van overreding, welke het Mijn vaste wil is, dat het Nederlandsch gezag in die gewesten kenschets.

Ook in de verdere Overzeesche bezittingen worden doeltreffende maatregelen tot vermeerdering van duurzame welvaart aangewend; in het bijzonder zal de geheele openstelling der haven van Curaçao aan handel, scheepvaart, landbouw en fabriek-wezen de ruime voordeelen kunnen schenken, welke de ligging en gesteldheid van dat eiland schijnen aan te bieden.

's Rijks Financien zijn in eenen goeden staat.

De opbrengst der middelen is over het geheel allezins voldoende; bij alle takken van 's Rijks ontvangsten worden de weldadige gevolgen bespeurd van vastheid in het aangenomen stelsel, welks uitvoering, door de ondervinding, bij de ambtenaren verbeterd, en welks naleving, door de gewoonte, bij de schatplichtigen gemakkelijker wordt. De dienst van het vorig jaar laat een overschot na, hetwelk tot gedeeltelijke bestrijding der behoefte van het volgende jaar zal kunnen worden aangewend, en over het loopende jaar mag men eene even gunstige uitkomst met grond verwachten.

De klagen van onderscheide provincien, wegens ongelijke verdeeling der grondbelasting, vorderen voorziening, en hebben dan ook Mijne bijzondere aandacht bezig gehouden; het werk van het kadaster is dien ten gevolge met verdubbelden ijver voortgezet, en daardoor de mogelijkheid ontstaan, een ontwerp, tot wijziging van den aanslag, in deze zitting, aan U Ed. Mog. voor te dragen; deze zaak is uit haren aard moeilijk en ingewikkeld, en vereischt verdere grondige overweging; doch, voor zoo verre de uitslag nog onvolkomen zijn mogt, behoeft daarom eene aanvankelijke meer gelijkmatige verdeeling niet te worden verschoven; hare opvolgeliike invoering zal de gelegenheid overlaten tot herstel en verbetering van die onvolkomenheden, welke van zulk een moeilij-
lijk werk onafscheidbaar zijn.

De wijzigingen, welke het tarief van inkomende en uitgaande regten zal vorderen, zullen U Ed. Mog. worden voorgedragen.

In de door uwe vergadering toegestemde geldleening, ten behoeve Onzer Overzeesche bezittingen, is op eene weinig bezwarende wijze voorzien; daarbij is al wederom het nut der instelling van het Amortisatie-Syndicaat ten volle gebleken.

De derde jaarrekening dezer inrigting is onlangs gesloten; de algemeene ver-
rekening heeft op nieuw kunnen overgaan tot de volledige goedkeuring der ver-
rekening van hare Permanente Commissie, en tevens het gevoelen geuit, dat,

gedurende het tegenwoordig boekjaar, de som, tot aflossing en vermindering van schuld, zal kunnen worden vermeerderd, gelijk zulks dan ook door Mij aan U Ed. Mog. zal worden voorgedragen.

Het afsluiten van den dienst van 1823 heeft de mogelijkheid daargesteld, om het bedrag, daaruit aanvankelijk voor dit jaar, ter bestrijding van den loopenden dienst gebragt, voor het volgende jaar te vermeerderen, en de voordeelige toestand der geldmiddelen geeft Mij de aangename gelegenheid, om, zonder verschuiving van nuttige uitgaven, op nieuw eene vermindering van opeenten op sommige belastingen aan U Ed. Mog. voor te stellen.

Ik vlei Mij, in deze zitting aan U Ed. Mog. te zullen kunnen aanbieden een Ontwerp van Wet op de regterlijke organisatie, bij welker opstelling de noodige acht is geslagen op de bedenkingen, welke tegen een vroeger ingeleverd Ontwerp waren geopperd. Ook het Wetboek van Burgerlijke rechtspleging is door de Staats-commissie van redactie der nationale wetgeving afgewerkt, en wordt op dit oogenblik rijpelijk onderzocht; terwijl die commissie zich almede, met steeds voortdurenden ijver, bezig houdt met het vervaardigen des Wetboeks van strafvordering.

Ik open hiermede de vergadering van U Ed. Mog. Eene welgevestigde en gelukkige ondervinding strekt ten bewijze, dat de bevordering van 's Lands heil het eenig doel is Onzer gemeenschappelijke en eensgezinde pogingen; en zoo mogen Wij met vertrouwen des Hemels zegen over dezelve afbidden, en daarop bij voortdurend hopen.

Heden is de Tweede Kamer der Staten-Generaal te elf uren vergaderd geweest. De heer *Sandberg*, president der vorige zitting, bekleedde de voorzittersplaats en benoemde vier commissien, om de volmagten der nieuw benoemde leden te onderzoeken; zijnde de heeren *de Brouckere*, van Limburg; *Werts*, van Gelderland; *de Bousies*, van Henegouwen; van *de Poll*, van Holland; *Leclercq*, van Luik; *Uinlopen*, van Zeeland, en van *Ijsel de Schepper*, van Overijssel. Na eene afwezigheid van omtrent drie kwartier, gedurende welken tijd de vergadering opgeschort was, kwamen deze commissien terug en deden verslag van hare bevinding, volgens welke al de tegenwoordig zijnde nieuwe leden toegelaten en ter vergadering binnengeleid werden.

De heer president deed een Koninklijk besluit voorlezen, waarbij tot commissie-griffier der Kamer benoemd wordt de heer van *Tuijl van Serooskerken*, commissaris van Staat, in plaats van den heer *van der Dussen*, die tot andere werkzaamheden geroepen is. Nog las de griffier een ander Koninklijk besluit voor, bij hetwelk de voorzitter gemagtigd wordt, om den eed aan den heer *de Bousies*, afgevaardigde van Henegouwen, af te nemen; doch daar zijne geloofsbriefen nog niet ontvangen waren, werd dit besluit voor notificatie aangenomen.

Vervolgens ging men over tot het verkiezen der drie kandidaten voor het presidentschap der Kamers gedurende deze zitting, en tot stemopnemers werden benoemd de heeren *de Stassart*, *Ijsel de Schepper*, *Corver Hooft* en *Cogels*. Terwijl men bezig was met het openen der stembiljetten, wilde nog de heer *Dotrenge*, die juist in de zaal gekomen was, zijn stembiljet in het glas leggen, doch eenige leden, onder anderen de heeren *Warin*, *Geelhand della Faille* en *Serruys*, begrepen, dat zijne stem niet meer kon aangenomen worden; gedurende hierover gehandeld werd, ontdekte men, dat het getal der stembiljetten niet overeenkwam met dat der tegenwoordig zijnde leden, en nu bleek het, dat een der afgevaardigden verzuimd had, om bij het binnenvolgen de lijst te teekenen, waaruit het getal der leden, die zich in de vergadering bevinden, moet blijken. De president vroeg aan de Kamer, of de stemming deugdelijk geschied was, dan of men zou overstemmen, en tot dit laatste werd besloten, waarna tot eersten kandidaat verkozen werd de heer *Reijphins*, met 45 stemmen; tot tweeden de heer *van Cronstrughe*, met 45 stemmen en tot derden de heer *Sandberg*, met 66 stemmen. De president zeide, dat de lijst dezer drie kandidaten aan Zijne Majesteit zal aangeboden worden door eene deputatie, bestaande uit de vier stemopnemers en de heeren *de Snellinck*, *de Secus*, *Boddaert* en *de Serret*, zijnde de heer *Corver Hooft* tot president dier deputatie aangesteld.

De vergadering werd gescheiden en onbepaald geadjournéerd, doch zal waarschijnlijk Donderdag, zoo als de president bij het verlaten van zijne plaats zeide, weder bijeenkomen.

Den 19den is de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest. De heer *Corver Hooft* rapporteerde, dat de deputatie, welke aan den Koning de lijst der kandidaten voor het presidentschap moest aanbieden, de eer gehad heeft, gisteren ter audientie te zijn toegelaten en dat Z. M. haar gezegd heeft, zijn besluit aan de Kamer in de eerste vergadering te doen weten. De president, de heer *Sandberg*, deed daarop voorlezen een Koninklijk besluit, waarbij de heer *Reijphins* wordt benoemd tot voorzitter der Kamer, gedurende de tegenwoordige zitting. De heer *Sandberg* verliet de presidentsplaats en de heer *Reijphins* nam bezit van dezelve met eene korte en zeer gepaste aanspraak, die op last der Kamer zal gedrukt worden. De heer *de Veilleuse* deed, nadat de commissie zijne geloofsbriefen onderzocht en in orde bevonden had, den eed in handen van den president, ingevolge een besluit des Konings, daartoe strekkende. Bij de papieren, betreffende de verkiezing van den heer *de Bousies*, van Henegouwen, waren op het bureau van den voorzitter gevonden eenige stukken, door een' nameloos loozen aan de Kamer gerigt. De president vroeg, of deze papieren aan de commissie, belast met het onderzoek van de volmagten der afgevaardigden, zouden ter hand gesteld worden. Vele leden meenden, dat dit niet behoorde te geschieden en men geen acht op namelooze klachten moest slaan. In deze stukken werd beweerd, dat de heer *de Bousies* in Frankrijk geboren was en dus, geen Nederlander zijnde, ook geen lid der Kamer kon wezen. Na eenige woordenwisseling over dit verschil, werd met 41 tegen 39 stemmen besloten, om de op het bureau gevondene papieren te verzenden aan de commissie, die de stukken betreffende de deugdelijkheid der verkiezing van gemelden heer *de Bousies* moet onderzoeken. Deze commissie, na zich eenigen tijd verwijderd te hebben, verklaarde, dat al die stukken in orde waren en dat uit anderen bleek, dat de heer *de Bousies* wel huiten 's lands, doch van ouders geboren was, die in de Nederlanden gedomicilieerd waren en gedurende eene kortstondige afwezigheid derzelven, weshalve zij begreep, dat die heer als lid toegelaten moest worden. De Kamer vereenigde zich, na nog eenige discussien, met het advies der commissie. De heeren *Sijtsma*, van *Wickevoort Crommelin* en van *Heemstra* hebben bij missive aan de Kamer hun leedwezen betuigd, dat zij door verschillende omstandigheden belet zijn, voor als nog de vergaderingen bij te wonen. De president deed vijf Koninklijke besluiten voorlezen, betreffende het honorabel ontslag, aan den heer *d'Aubremé* verleend, als commissaris-generaal van oorlog; de benoeming van Zijne Koninklijke Hoogheid prins *Frederik* tot dien post; het overbrengen der zaken van den Katholijken eerdienst tot het ministerie van binnenlandsche zaken; het ontslag van den graaf *de Lamotte Baraffe*, als lid der Tweede Kamer, en de benoeming van den heer baron *Roell* tot voorzitter der Eerste Kamer. Voorts gaf de heer president kennis van het ontvangen van eene concept-wet, rakende de organisatie der schutterijen, benevens eene memorie van toelichting en de Koninklijke boodschap, ten geleide derzelfde. De president berigte, dat Zijne Excellentie de minister van financiën morgen aan de vergadering de concept-wetten betreffende het budget van den Staat zal overleggen, en deed door den griffier eene overeenkomst tusschen de Nederlanden en Denemarken over de afschaffing van het *jus detractus* voorlezen, waarna de vergadering gescheiden en tot morgen geadjournéerd werd.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft zich bezig gehouden met het onderzoek der papieren van die leden, welke na de vorige zitting benoemd zijn.

BESLUIT van den 9 September 1825, n°. 45, betrekkelijk het onderwijs der wiskunde in de Gymnasien en de Hoogescholen.

Wij **WILLEM**, bij de gratie **GODS**, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.;

Overwegende, dat de ondervinding de noodzakelijkheid heeft doen kennen, om de bepalingen der reglementen, nopens het onderwijs der wiskunde op de gymnasien en hoogescholen, aan eene herziening te onderwerpen;

Herzien art. 10, 29, 92, 93, 97, 98, 99, 100, 149 en 150 van het reglement op de inrigting van het hooger onderwijs in de Noordelijke provincien; (besluit van den 2 Augustus 1815, n°. 14.) alsmede art. 42, 43, 47, 48, 49, 94 en 95 van het reglement op de inrigting van het hooger onderwijs in de Zuidelijke provincien; (besluit van den 25 September 1816, n°. 65.) en eindelijk art. 2 van Ons besluit van den 19 Februarij 1817, l^{re} 2;

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 24sten Julij 1826, n°. 187;

Den Raad van State gehoord (advijts van den 4 dezer, n°. 11.)

Habben besloten en besluiten:

Art. 1. Het onderwijs der wiskunde op de Athenaea, Kollegien en Latijnsche scholen zal ten minste moeten bevatten de gronden der rekenkunde, de beginsels der stekunst, tot en met de vergelijkingen der tweede magt, en die der meetkunde tot aan de platte driehoeksmeting.

2. Het getuigschrift, hetwelk bij het volëindigen der studien in een gymnasium moet worden afgegeven, en hetwelk vereischt wordt, om als student eener hoogeschool te worden ingeschreven, zal uitdrukkelijk moeten inhouden, dat de leerling in de reken-, stel- en meetkunde genoegzaam ervaren is bevonden, om tot de academische lessen te worden toegelaten.

3. Hij, wiens getuigschrift bovenstaande vermelding niet inhoudt, alsmede hij, die de erkende openbare gymnasia niet bezocht heeft, zal, alvorens als student te kunnen worden ingeschreven, behalve het getuigschrift der literarische faculteit, hetwelk ten aanzien der laatstgenoemde jonge lieden vereischt wordt, moeten overleggen een getuigschrift van den hoogleeraar in de wiskunde, behelzende de verklaring, dat de geëxamineerde genoegzame vorderingen in de reken-, stel- en meetkunde heeft gemaakt, om tot de academische lessen te worden toegelaten.

4. Tot het verkrijgen van den graad van kandidaat in de wis- en natuurkundige wetenschappen, zoo wel van dien, voorbereidend voor het doctoraat in die vakken, als van dien, voorbereidend voor de studie der geneeskunde, alsmede tot het verkrijgen van den graad van kandidaat, voorbereidend voor het doctoraat in de letteren, zal voor de faculteit der wis- en natuurkundige wetenschappen een examen worden afgelegd over de gronden der rekenkunde, de beginselen der stekunst, tot aan de hoogere vergelijkingen, en der meetkunde, de platte en klootsche driehoeksmeting daaronder begrepen, benevens de toepassing van dezelve, en in het bijzonder van de laatste op de klootsche sterrekunde en wiskundige aardrijkskunde.

5. Tot het verkrijgen van den graad van kandidaat in de letteren, voorbereidend voor de studie der godgeleerdheid en voor die der regten, zal, mede voor de faculteit der wis- en natuurkundige wetenschappen, een examen worden afgelegd over de gronden der reken- en stekunst, alsmede over die der meetkunde, met insluiting der platte driehoeksmeting.

6. Het examen in de wiskunde zal het examen ter verkrijging van de verschillende kandidaats graden in de letteren moeten voorafgaan en kosteloos worden afgenomen. Niemand zal tot gemelde kandidaats examens kunnen worden toegelaten, zonder een getuigschrift der wis- en natuurkundige faculteit, waaruit blijkt, dat hij, voor zoo veel de kennis der wiskunde betreft, tot de letterkundige examens kan worden toegelaten.

De verdere inhoud der bepalingen, nopens de vereischten der onderscheidene examens ter verkrijging van den graad van kandidaat, blijft in deszelfs geheel.

7. Behalve het vereischte tot den graad van doctor in de letteren, bij de reglementen voorgeschreven, zal nog gevorderd worden:

4°. Een getuigschrift van den hoogleeraar der wiskunde, dat de student aliezins bekwaam zij, om met vrucht de gronden der reken-, stel- en meetkunde te onderwijzen.

8. Er zal op iedere hoogeschool een kollegie gegeven worden over de kundigheden, vermeld in art. 1, met bijvoeging der platte driehoeksmeting; voorts zal er een kollegie gegeven worden over de hoogere vergelijkingen, de meetkunde der lichamen, mitsgaders de klootsche driehoeksmeting en derzelver voorname toepassing, vermeld in art. 4; het laatste dezer kollegien zal worden aangemerkt als een zoogenaamd half kollegie, ook dan, wanneer het meer dan tweemaal 's weeks gegeven wordt.

Gemelde kollegien zullen niet behoeven gehouden te worden door hen, welke bereid zijn, zich aan de examens, opgenoemd in art. 4 en 5, te onderwerpen.

9. De bepalingen van art. 2 en 3 zullen eerst toepasselijk zijn op hen, die, na den 1 Januarij 1827, van de athenaea, kollegien of latijnsche scholen tot de hoogeschoolen worden bevorderd.

Aan het bepaalde bij art. 4, 5, 6 en 7 zullen niet onderworpen zijn die studenten, welke bereid mogten zijn, om, binnen de eerste drie maanden, na dagteekening van dit besluit, hunne faculteits-examens voor den graad van kandidaat of doctor af te leggen. De vorderingen der reglementen blijven te hunnen aanzien derzelver werking behouden.

En is Onze Minister van Binnenlandsche Zaken belast met de uitvoering dezes, waarvan aan den Raad van State zal worden kennis gegeven.

Gegeven op het Loo, den 9 September des jaars 1826, het dertiende van Onze regering.

(geteekend)

W I L L E M.

Van wege den Koning,

Voor den Secretaris van Staat:

S T R A T E N U S.

(geteekend)

Accordeert met deszelfs origineel,

De Griffier ter Staats-Secretarie:

(geteekend)

D'HAMECOURT, I. G.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Ministerie van

Binnenlandsche Zaken:

J. S. STRENG, I. S. G.

PROGRAMMA VAN PRIJSVRAGEN,

UITGESCHREVEN DOOR HET

KONINKLIJK GENOOTSCHAP CONCORDIA,

ter bevordering en voortplanting der Nederlandsche Taal- en Letterkunde, te Brussel.

Eerste Prijsvraag in het vak der Taalkunde.

Het Koninklijk Genootschap Concordia had in zijne jaarlijksche algemeene vergadering, gehouden den 14 Januarij 1823, nopens het bestaande verschil in onze taal, tusschen de Hollandsche en Vlaamsche spelling, de volgende driedledige prijsvraag uitgeschreven, om beantwoord te worden tegen den eersten September 1824.

Vooreerst: „Wat is het kenmerkende van het Vlaamsch in onderscheiding van het Hollandsch, ten aanzien van de spelling en van de hiermede verbondene uitspraak der woorden? Welke zijn de gronden, die, ter wederzijden, voor het hieromtrent bestaande verschil worden aangevoerd?”

Ten andere: „Wat is het kenmerkende van het Vlaamsch in onderscheiding van het Hollandsch, met betrekking tot het gebruik van naamwoorden en werkwoorden, zoo wel van die, welke in het Hollandsch buiten gebruik zijn, als van de zoodanige, welke in het Vlaamsch gebezigd worden, in eene beteekenis, verschillende van die, welke in het Hollandsch plaats vindt?”

Ten derde: „Wat is het kenmerkende van het Vlaamsch in onderscheiding van het Hollandsch, ten aanzien van de verbuiging der woorden, mitsgaders van de woordvoeging in het algemeen?”

Op deze prijsvragen waren slechts twee verhandelingen ingekomen, waarvan de eene in geen opzigt kon in aanmerking komen, daar dezelve niet slechts eene onvolledige en onbevredigende beantwoording der voorgestelde vragen behelsde, maar ook grootendeels buiten het veld trad, door de prijsopgave duidelijk genoeg afgebakend.

Schoon de andere verhandeling ongelijk meerdere verdiensten had, en alle bliken droeg van door een kundig man te zijn bewerkt, kon dezelve echter, volgens het gevoelen van heeren beoordeelaars, niet geacht worden aan het oogmerk van het genootschap te beantwoorden, en wel om deze drie redenen:

1°. Dewijl het stelsel daarin, ten aanzien van het gebruik der in de Nederlandsche taal bestaande enclitische e voorgedragen, alleen uit het bijzonder gevoelen van den schrijver werd afgeleid, en geenszins berustte op het gezag van verdienstelijke taalopbouwers, gelijk zulks bij de uitschrijving der prijsvragen gevorderd was.

2°. Dewijl gelijkerwijze het stelsel, betreffende de verlenging van klinkers, uitsluitend berustte op het afzonderlijk gevoelen van den schrijver, en regstreeks aanliep tegen de vaste beginselen, welke dienaangaande door de geleerden zijn aangenomen.

3°. Eindelijk, dewijl hetgeen over de uitspraak der Nederlandsche taal in eenige steden, zoo van Vlaanderen als van Holland, werd aangevoerd, grootendeels ongegrond, en de wijze, waarop de schrijver de uitspraak wenschte te zien vastgesteld, onwettig te achten was.

De raad van het genootschap, in overweging genomen hebbende het hoogst belangrijke der voormelde prijsvraag, ter bevordering van eene gewenschte eenparigheid van spelling in de algemeene Nederlandsche taal, en willende voldoen aan de verplichting, denzelven bij het reglement des genootschaps opgelegd, heeft

besloten, de voorgestelde prijsvraag nogmaals, en wel met die uitbreiding, voor dezelve vatbaar scheen, uit te schrijven; terwijl de raad niet twijfelt, vele letterkundigen in ons vaderland, door het belangrijke der prijsvraag uitgelokt, zullen naar den uitgelooften eerprijs mededingen, en alzoo het vaderlandlievend doel des genootschaps helpen bevorden.

De raad derhalve stelt de navolgende driedledige prijsvraag voor, om beantwoord te worden vóór den 15 September 1827:

Vooreerst: „Wat is in de algemeene Nederlandsche taal het kenmerkende van het Vlaamsch in onderscheiding van het Hollandsch, met betrekking tot het gebruik van woorden, zoo wel van die, welke in het Vlaamsch gebezigd, doch in het Hollandsch buiten gebruik zijn, als van de zoodanige, welke in het Vlaamsch gebezigd worden in eene beteekenis, verschillende van die, welke in het Hollandsch plaats vindt?”

Ten andere: „Wat is het kenmerkende van het Vlaamsch in onderscheiding van het Hollandsch, ten aanzien van de spelling en de hiermede verbondene uitspraak der woorden?”

Ten derde: „Wat is het kenmerkende van het Vlaamsch in onderscheiding van het Hollandsch, ten aanzien van de geslachten, de verbuiging en de verbindingsging der woorden; mitsgaders van de woordschikking, (Syntaxis) in het algemeen?”

Omrent het eerste punt verlangt het genootschap, dat onderzocht worde, welk nut er voor de algemeene Nederlandsche taal van het weder invoeren der veronderde woorden zoude te trekken zijn; voorts, dat men opgeve, welke der verschellende beteekenissen men zoude meenen, als meer overeenkomstig met het oorspronkelijk taaleigen, of om andere aan te voeren redenen, de voorkeur te verdienen.

Bij het tweede en derde punt is het geenszins de bedoeling des genootschaps, dat de beantwoorders naar hun afzonderlijk gevoelen over het bestaande verschil in taalstelsel vormen zouden. Het genootschap verlangt alleen, dat men in een zooveel kort mogelijk bestek, volgens het gezag van deffige schrijvers en het heersche taalgebruik, doe zien, wat men door Vlaamsche spelling, in onderscheiding van de Hollandsche, te verstaan hebbe, en welke gronden er, ter wederzijden, voor het bestaande verschil voorhanden zijn en aangevoerd worden, ten einde alzo de later te doene uitspraak hieromtrent des te gemakkelijker gemaakt, en de eenparigheid van spelling.

Het genootschap looft eenen gouden eerpennen, of de waarde van drie-honderd guldens, uit aan den schrijver van het der bekrooning waardig en best gekeurde stuk, waarin het geheele onderwerp, in de driedledige prijsvraag verwaakt behandeld is; terwijl een voldoende en goedgekeurd antwoord, op elk afzonderlijk deel der prijsvraag, aanspraak hebben zal op een accessit, bestaande in een gouden cerpenning of de waarde van honderd guldens.

Tweede prijsvraag in het vak der dichtkunde.

De raad des genootschaps, de beoefening der Nederlandsche dichtkunst in de Zuidelijke gewesten van ons Koninkrijk willende aanmoedigen, looft eenen gouden cerpenning, of de waarde van honderd guldens, uit aan het der bekrooning waardig en best gekeurd lofdicht op de voortreffelijkheid der Nederlandsche taal, van niet minder dan 200, en niet meer dan 500 verzen. Daar het doel dezer prijsvraag is, aanmoediging van Zuid-Nederlandsche dichters, zullen ook geene andere tot de mededinging kunnen toegelaten worden.

De dichtstukken zullen moeten ingezonden worden vóór den 15 September 1827.

Derde prijsvraag voor een stelsel van Stenographie, toepasselijk op de Nederlandsche taal.

Daar de bekendmaking der openbare beraadslagingen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal in een nauw en gewigtig verband staat met de geheele Staatshinrigting van ons Koninkrijk en het algemeen belang der Natie, zoo heeft de bekende verdraging, welke deze bekendmaking bij ons ondergaat, reeds lang de algemeene aandacht opgewekt en stof tot billijke klagen gegeven. De algemeene bekende oorzaak hiervan is de verwaarloozing eener kunst, welke in Engeland en Frankrijk bij de openbare Staatkundige beraadslagingen met een gelukkig gevolg reeds lang beoefend, doch nog niet op onze Nederlandsche taal is toegepast geworden, namelijk de Stenographie, of de kunst om, door verkorte schriftvormen of teekenen, openbare redevoeringen zonder verwijl en met dezelfde snelheid, waarmede zij uitgesproken worden, op het papier te brengen, zonder dat er iets van al hetgeen door den spreker gezegd is verloren gaat.

Om in deze blijkbaar behoefte in ons vaderland te helpen voorzien, looft het Koninklijk genootschap Concordia eenen eerprijs uit van drie-honderd guldens aan een voldoende en best gekeurd ontwerp van een stelsel van Stenographie, dat overeenkomstig met den eigendommelijken aard der Nederlandsche taal, zoodanig op dezelve kan toegepast worden, dat door het in oefening brengen van hetzelfde in de bestaande behoefte, op eene volkomen bevredigende wijze, kan voorzien worden.

Het genootschap verwacht, dat, bij het ontwerpen van zoodanig stelsel, nauwkeurig zal worden acht gegeven op het verschil in doel en middel tusschen Stenographie en Tachygraphie, of snelschrijven, en alzoo alle verwarring van den beelden hieromtrent voorkomen.

De antwoorden op deze prijsvraag zullen vóór den eersten Mei 1827 moeten ingezonden worden.

De beoordeeling der ingekomene verhandelingen is aan den raad van het genootschap opgedragen, die daarbij zoodanige geleerden of taalkundigen zal kunnen raadplegen, als aan denzelven oorbaar zal voorkomen.

Alle stukken, welke naar den prijs dingen, zullen leesbaar en nauwkeurig doch met eene andere hand, dan die des opstellers, moeten geschreven zijn, zoo wel wat den tekst en de aanmerkingen, als wat de verbeteringen en veranderingen aangaat. De stukken zullen met eene zinspreuk, en niet met den naam des opstellers, onderteekend moeten zijn; maar in een bijgevoegd verzegeld briefje, hetwelk dezelfde zinspreuk tot opschrift heeft, zullen de naam en woonplaats des schrijvers gemeld moeten worden.

De naambriefjes der niet bekroonde stukken zullen ongeopend verbrand worden.

De schrijvers der ingezondene verhandelingen, welke zich als zoodanig, bij de leden van den raad, of bij beoordeelaars, vóór het toewijzen van den eerprijs, hebben bekeerd gemaakt, zullen van denzelven verstoken zijn, schoon zij dien ook anders zouden verdiend hebben.

De bekroonde stukken zijn de eigendom van het genootschap.

Alle stukken moeten in de Nederlandsche taal (om het even, of zulks in den Vlaamschen of Hollandschen tongval geschiede) opgesteld zijn, en vrachtwijl vóór of uiterlijk op den bepaalden tijd ingezonden worden aan den secretaris van het genootschap.

In de boekery van het genootschap zullen de leden vele werken vinden, welke zij voor de beantwoording der prijsvragen kunnen raadplegen.

Brussel den 5 October 1826.

In naam van den Raad:
S C H U E R M A N S, President.
R U K E, Secretaris.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen hebben de Zetings van het Brood en Boekweiten-Meel heden bepaald, als volgt:

Het grof Rogge-brood, van 4 ponden, f 0 — 37 cs., per pond, f 0 — 09 1/2 cs.
De grof Weiten-bol, — 5 oncen, — 0 — 10 1/2 —; — — — 0 — 20 1/2 —
— Fransche-bol, . . . — 3 — — — 11 1/2 —; — — — 0 — 29 —
— Regel-wegge, . . . — 3 — — — 10 1/2 —; — — — 0 — 35 1/2 —
— Holl. of Tarwe-bol, — 3 — — — 10 1/4 —; — — — 0 — 34 —
Het Boekweiten-meel, . . . — — — — — 0 — 17 —

Groningen den 23 October 1826.

Burgemeester en Wethouder: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, op de Beurs te Amsterdam, den 21 October.

Werkel.Sch. 2 1/2 pc. 5 1/2 a 5 1/2 Weener Obl. 5 pc. 74 1/2 a 75 Spaans. Coup. f. —
Rest. uitg. Sch. . . . . Dito, — 4 — 39 1/2 a 60 Ween.Bank-act. —
Kansbiljetten, f. . . . . Certif. dito, 2 1/2 — 40 1/2 a 40 1/2 Aand.Rots.100fl.- —
Stell. Kansbilj. . . . . Obl. Metal. 2 1/2 — — — Dito, . . . 250fl.- —
Schldeb.Synd. 4 1/2 pc. 93 1/2 a 94 Dito, — 5 — 86 1/2 a 87 1/2 Nap.Fonds., 5 pc. 68 1/2 a 69 1/2
Dom.-Losr. 2 1/2 pc. 86 1/2 a 87 Obl.Sp.1805.5 1/2 — — Id.inNapels, 5 — —
Dito Loren, . . . f — — — Dito, 1807. 5 1/2 — — Fr.Fonds.op —
Hand. Maats. . . . 89 1/2 a 90 N.Leen.1820.5 — 7 1/2 a 8 de Resc. 5 — —
Oblig. Rusl. 5 pc. 96 1/2 a 96 1/2 Id. 1825 Id. 5 — 7 1/2 a 8 P.Obl.Lond. 5 — —
Russ.Inschr. 6 — 49 1/2 a 50 1/2 Lot. v. dito, 5 — 7 1/2 a 8 de Leen. 5 — —